

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Jana Kakaščíková

Datum: říjen 2013

Ročník: tercie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda-zeměpis

Tematický okruh: Nejvýznamnější státy světa

TÉMA: Turecko

Klíčová slova: Ankara, Istanbul, Izmir, Kurdové, Ararat, islám

Anotace: Prezentace s použitím interaktivní tabule seznamuje s informacemi o Turecku, motivuje k samostatné práci s mapami v atlase.

Zpracování tohoto DUM bylo financováno z projektu OPVK, výzva 1.5.

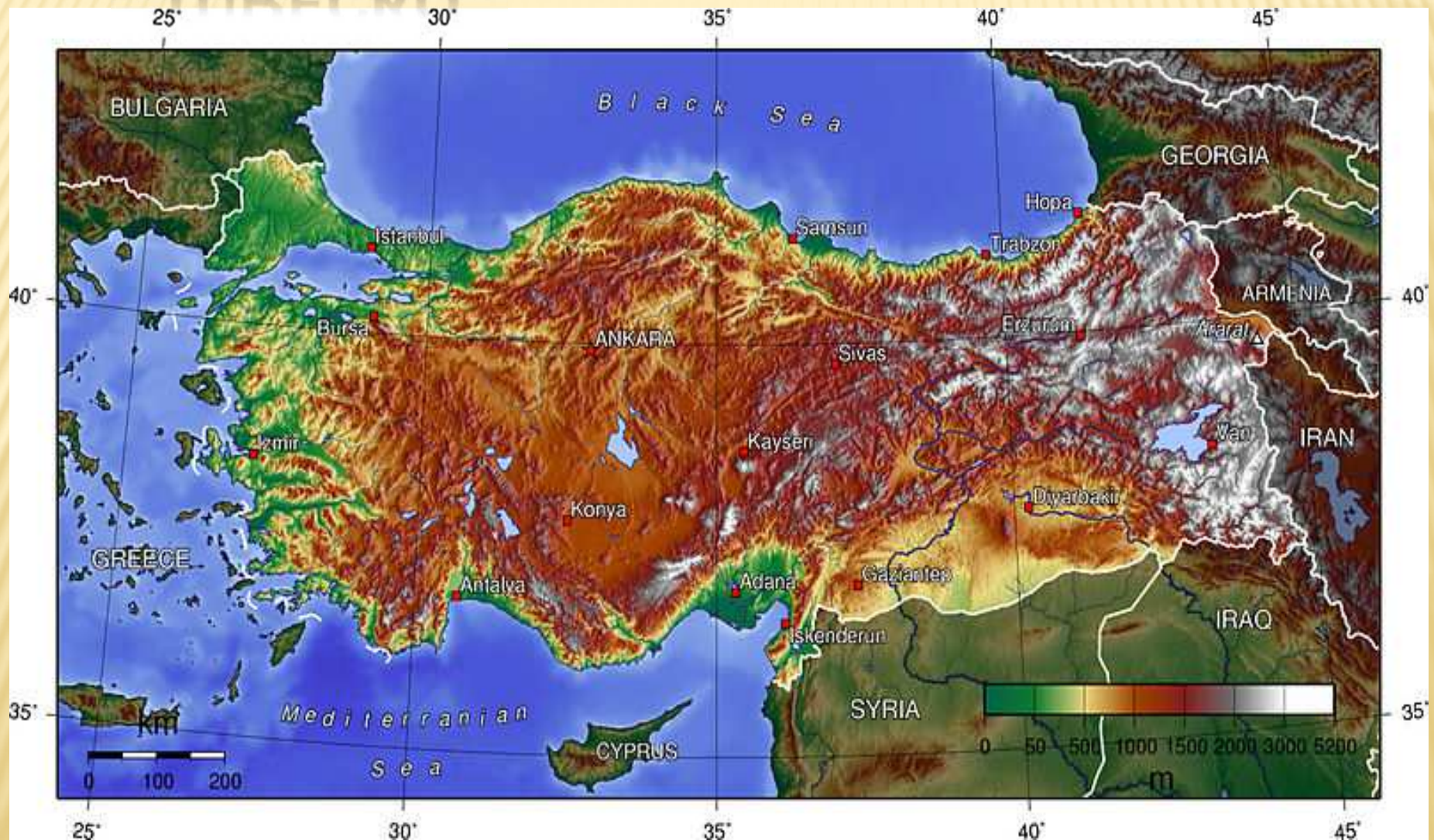
OBECNÉ INFORMACE

- × Hlavní město: **Ankara**
- × Rozloha: 780 580 km²
- × Počet obyvatel: 74 724 269

- × Náboženství: **Islám**
- × Parlamentní republika
- × Vznik: 29.10 1923 – Osmanská říše
- × Měna: Turecká lira
- × Sousední státy: Bulharsko, Řecko, Gruzie, Arménie, Ázerbájdžán, Íránem, Irákem, Sýrií.
- × Moře: Egejské, Středozemní, Černé

TURECKO

POVRCH

- ✘ Je to převážně hornatá země a úzké pruhy nížin se nacházejí jen při pobřežích. Asi čtvrtina rozlohy je ve výškách nad 1200 m n. m. a méně než 40 % leží níže než 460 m n. m. Nejvyšší hory se nacházejí na východě, kde leží i nejvyšší hora Turecka **Ararat** s nadmořskou výškou 5165 metrů. Na severu leží **Pontské hory**, na jihu a jihovýchodě pak **pohoří Taurus**. Ve středozápadní části země se nachází rozsáhlá náhorní plošina. Složitá geologická struktura Turecka je příčinou občasného **vulkanismu a relativně častých zemětřesení**.
- ✘ Na východě země pramení velké řeky **Eufkrat, Tigris a Araks**. Hranici mezi Řeckem a Tureckem tvoří řeka **Marica**. Největší z více než 250 jezer jsou **Vanské** jezero o rozloze 3714 km² a **Tuz** o rozloze zhruba 1550 km². Obě dvě tato jezera jsou slaná.

FAUNA-FLORA

- ✘ Nejčastější v Turecku *jsou travnaté stepi*, které se nachází hlavně ve střední a jihovýchodní Anatolii, a *lesy*, které leží na pobřeží Černého moře.
- ✘ Nejčastějšími stromy jsou **habr, kaštanovník setý, smrk východní, olše, buk, dub a jedle**.
- ✘ Mezi další běžně se vyskytující rostliny patří **pěnišník, vavřín, cesmína, myrta a tis**.
- ✘ Ve výškách na 1000 m n. m. začínají převažovat *jehličnany* a ve výškách nad 2000 m n. m. se vyskytují *alpínské louky*.
- ✘ Turecko je bohaté na divoké živočichy a lovné druhy ptáků. V místech s malou lidskou aktivitou se vyskytují živočichové jako **vlk, liška, prase, kočka, bobr, kuna, šakal, hyena, medvěd, jelen, gazela a kamzík**.
- ✘ Mezi běžná domestikovaná zvířata patří **buvol, koza, velbloud, kůň, osel, ovce a tur domácí**. Z ptáků jsou nejrozšířenější **koroptve, husy, křepelky**.

VSTUP DO EU

- × 1948 patří Turecko k zakládajícím členským zemím OECD
- × 1952 přistupuje Turecko k NATO
- × 1959 podává žádost o členství v EHS
- × 1964 vstupuje v platnost asociační smlouva s EHS, kde se hovoří o možnosti pozdějšího vstupu Turecka do EHS
- × 1987 podává Turecko žádost o plné členství v ES
- × 1989 je tato žádost odmítnuta (nestabilní politické a hospodářské poměry)
- × 1996 celní unie s EU vstupuje v platnost
- × 1997 se na summitu v Lucembursku EU vyslovuje pro možné členství Turecka v EU, ale odmítá udělit status kandidátské země
- × 1999 na summitu v Helsinkách dostává Turecko status kandidáta na přístup
- × 2002 poslední část velké ústavní reformy, požadované EU, vstupuje v platnost (zrušení trestu smrti atd.)
- × 2004 nové trestní právo vstupuje v platnost; v říjnu doporučuje Evropská komise jednání o vstupu, v prosinci je oznámen termín jednání (listopad 2005) s možným vstupem Turecka do EU nejdříve roku 2014

PRŮMYSL

- ✘ Nejvýznamnějším odvětvím průmyslu je **automobilový průmysl**. Největším výrobcem osobních automobilů na tureckém trhu je Oyak-Renault s podílem 52 %.
- ✘ Kromě automobilů je pro turecký průmysl důležitá **výroba oděvů a textilní výrobky, výroba příslušenství, strojů a zařízení, těžba železa a výroba oceli, elektrické stroje, bílá technika, spotřební elektronika, plasty, minerální paliva a oleje.**
- ✘ Turecko má jedny z největších zásob řady surovin, např. **boru, zlata, uranu, bentonitu, mramoru, živců, hořčíku,**
- ✘ **sádrovce, perlitu, stroncia a vápníku.**
- ✘ Dohromady je v zemi zhruba 3500 nalezišť kovových rud a zhruba 2000 nalezišť průmyslových materiálů.

EKONOMIKA

- ✘ Od svého založení v roce 1923 země fungovala na principu smíšené ekonomiky. Hlavním sektorem bylo původně **zemědělství, ale postupně se začaly více prosazovat služby a průmysl.**
- ✘ Je zakládajícím členem Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj(OECD) a G20 a v roce 2011 bylo z hlediska objemu hrubého domácího produktu (HDP), který v paritě kupní síly činil 1,053 bilionů dolarů, **16. největší ekonomikou světa.**
- ✘ Země nejvíce zboží vyváží do Německa (10,1 % k roku 2010), Spojeného království (6,4 %), Itálie (5,7 %), Francie(5,3 %), Iráku (5,3 %) a Ruska (4,1 %).
- ✘ Nejčastějšími vývozními artikly jsou **oděvy, potraviny, textilie, kovové výrobky a strojní technika.**
- ✘ Naopak v importu převažuje Rusko (11,6 %), Německo (9,5 %), Čínská lidová republika(9,3 %), Spojené státy americké (6,6 %), Itálie (5,5 %), Francie (4,4 %) a Írán (4,1 %). Mezi nejčastěji dovážené zboží patří **strojní technika, chemikálie a pohonné látky.**

Cestovní ruch

Turecko, vyhledávaná destinace Středomoří, se těší stále větší oblibě.

Vedle bohaté historie a umění klasické antiky zaujme nedotčenou přírodou, rozmanitou krajinou s ovocnými plantážemi i piniovými lesy s pohořím Taurus v pozadí a přátelskou pohostinností místních obyvatel.

MARMARSKÉ MOŘE

Zvláštní pozornost si zaslouží samotná metropole Turecka **Istanbul**, jediné město na světě rozkládající se na dvou kontinentech.

Zde se nachází většina významných památek a také historické centrum města, původem ještě z dob Římské říše.

Téměř 3000 let staré město připomíná stále orientální pohádku. Každá epocha zanechala ve městě nesmazatelné památky:

Konstantinův sloup, palác Topkapi, Sulejmanova mešita, Modrá mešita, Tulipánová mešita, Velký bazar...

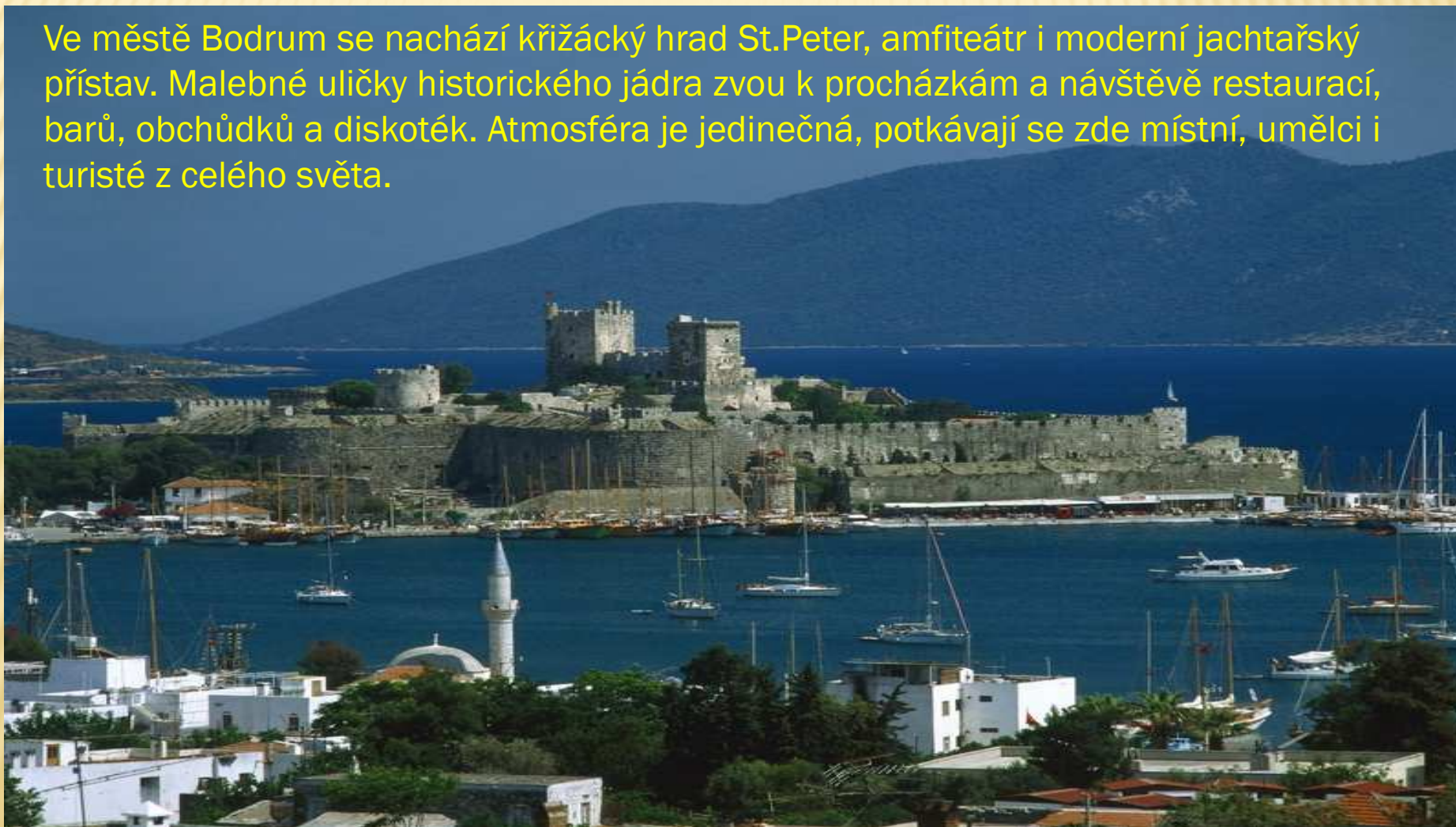

Bodrum

Na poloostrově ležící Bodrum, původním názvem Halikarnassos, je považováno za jedno z nejkrásnějších a nejživějších míst Egejského moře a označováno jako St. Tropez Turecka. Mnohé zátoky vybízejí k potápění, šnorchlování či windsurfingu.

Ve městě Bodrum se nachází křižácký hrad St. Peter, amfiteátr i moderní jachtařský přístav. Malebné uličky historického jádra zvou k procházkám a návštěvě restaurací, barů, obchůdků a diskoték. Atmosféra je jedinečná, potkávají se zde místní, umělci i turisté z celého světa.

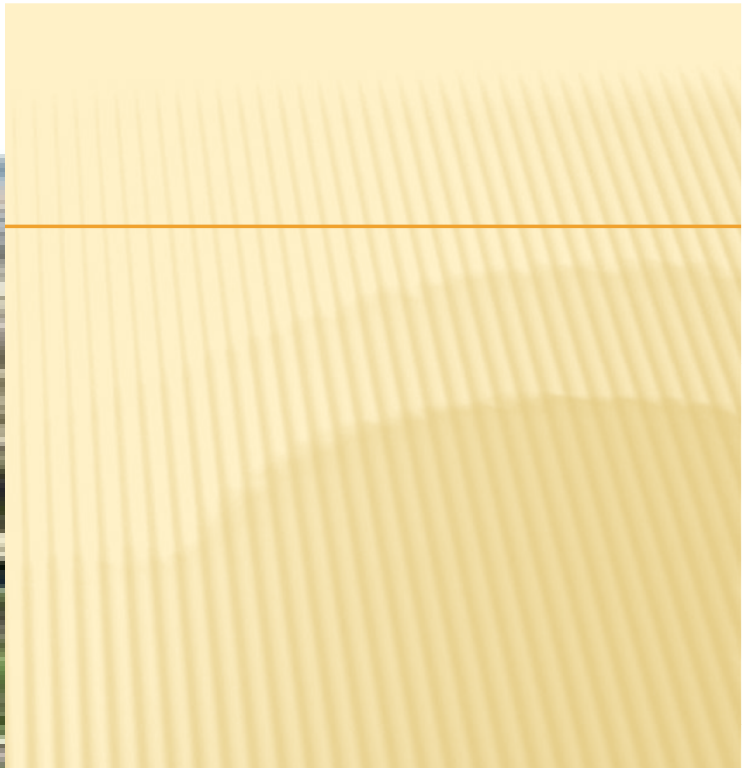
K návštěvě rovněž lákají historické památky v městech Side, Perge, Aspendos, Phaselis. Mezi vyhledávaná místa patří Antalya, Belek, Side, Alanya, Kemer, Kundu. Oblast Egejského moře, v níž se setkávaly vlivy řecké, římské, křesťanské i osmanské doby, představují města Bodrum, Kusadasi nebo Izmir

Turisty oblíbená **Turecká riviéra** je oblast ležící mezi městy Kas a Antalya. Pobřeží nabízí křišťálově průzračnou vodu, malebné zátoky a rozlehlé pláže.

www.naturfoto.cz

© Jiří Bohdal

<http://www.naturfoto.cz/fotografie/ostatni/turecko-256.jpg>

ZDROJE

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/db/Turkey_topo.jpg/800px-](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/db/Turkey_topo.jpg/800px-Turkey_topo.jpg)

Turkey_topo.jpg

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/29/Bosphorus_Bridge-1.jpg/220px-](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/29/Bosphorus_Bridge-1.jpg/220px-Bosphorus_Bridge-1.jpg)

Bosphorus_Bridge-1.jpg

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/93/NEO_ararat_big.jpg/220px-](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/93/NEO_ararat_big.jpg/220px-NEO_ararat_big.jpg)

NEO_ararat_big.jpg

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Turecko>

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/fd/Istanbul_panorama_and_skyline.jpg

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c8/Cour_mosquee_Suleymaniye_Ista-](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c8/Cour_mosquee_Suleymaniye_Istanbul.jpg/697px-Cour_mosquee_Suleymaniye_Istanbul.jpg)

nbul.jpg/697px-Cour_mosquee_Suleymaniye_Istanbul.jpg

<http://www.naturfoto.cz/fotografie/ostatni/turecko-256.jpg>

<http://im.novinky.cz/900/229000-original1-umlyn.jpg>

<http://im.novinky.cz/833/268331-original1-elabn.jpg>

http://im.novinky.cz/832/268326-top_foto1-0j3da.jpg

<http://im.novinky.cz/832/268328-original1-xwgc3.jpg>